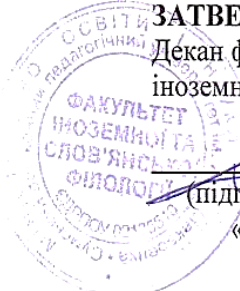

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка**

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
іноземної та слов'янської філології
_____ А. М. Коваленко
(підпис)
«28» серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ**

перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань – 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність – 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітньо-професійна програма:

Середня освіта (Українська мова і література)

Мова навчання – українська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«28» серпня 2020 р.

Голова
Семенов О.М., д.пед.н., професор

Розробник: Громова Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Семенов О.М., д.пед.н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 12	Перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
4-й		4-й	
Семестр			
8-й		8-й	
Самостійна робота			
360 год.		360 год.	
Вид контролю:			
Диференційований залік			
Загальна кількість годин – 360			

МЕТА ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

У системі професійної підготовки вчителя української мови і літератури виробнича педагогічна практика є особливою формою навчального процесу.

Мета виробничої педагогічної практики – оволодіння студентами сучасними принципами, методами, засобами навчання української мови і літератури, формування в них на базі психолого-педагогічних і фахових знань професійних умінь і навичок для здійснення навчально-виховного процесу з української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти на засадах академічної доброчесності, а також набуття первинних навичок професійної діяльності та вироблення умінь самостійно вирішувати типові професійні завдання, застосовувати і продукувати нові знання для вирішення проблемних педагогічних завдань в галузі навчання української мови і літератури у базовій (середній) школі.

Програма виробничої практики з української мови і літератури складена на основі Положення про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (2017 р.) та Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному університеті» (2019).

Програму розроблено у руслі реформи МОН України «Нова українська школа», яка передбачає створення школи, де діти будуть навчатися через діяльність, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, а й вміння застосовувати їх у житті.

Під час педагогічної практики студенти-практиканти повинні оволодіти основами професійно-методичних умінь вчителя української мови і літератури основної (базової) середньої школи у обсязі, визначеному програмою.

Робоча програма виробничої педагогічної практики з української мови і літератури :

- ґрунтується на сучасних вимогах до здійснення освітніх послуг у ЗЗСО;
- враховує основні положення Концепції «Нова українська школа»;
- відображає кращі досягнення у викладанні мовознавчих і літературознавчих дисциплін;
- спрямовує роботу майбутнього вчителя на підвищення власного рівня педагогічної майстерності;
- сприяє набуттю знань про особливості проведення діагностики педагогічних досліджень;
- скеровує майбутніх учителів до визначення можливих напрямів та перспектив дослідницької роботи в галузі методики навчання української мови і літератури.

Згідно вимог освітньо-професійної програми підготовки кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальність 014 Середня освіта формування у студентів фахової професійної компетентності потребує формування наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Виробнича педагогічна практика спрямована на формування у студентів, які виконують обов'язки вчителя української мови і літератури, загальних (ЗК) та фахових компетентностей (ФК), що визначені освітньою програмою.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Знання та розуміння специфіки предметної галузі, базових філологічних понять, усвідомлення особливостей професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області та її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здійснювати пошук, обробляти інформацію з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в команді та автономно, генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою усно і письмово.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати інформаційно-комунікативні технології.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p>
<p>Предметні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>ПК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ПК 3. Здатність здійснювати пошук ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ПК 4. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ПК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду викладання навчальних дисциплін з метою професійної саморегуляції та свідомого вибору шляхів вирішення проблем у освітньому процесі.</p> <p>ПК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки галузях мовознавства і літературознавства в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти (рівень базової</p>

	<p>середньої освіти).</p> <p>ПК 7. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p> <p>ПК 8. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ПК 9. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі в контексті світового, уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.</p> <p>ПК 10. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови і літератури, на підставі передового українського й міжнародного досвіду.</p> <p>ПК 11. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення уроків з української мови і літератури.</p> <p>ПК 12. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p>
--	---

ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальні:

- 1) поглибити знання студентів з предметів, що визначають зміст практики;
- 2) забезпечити зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних та виховних завдань;
- 3) розвивати в практикантів уміння проводити уроки з використанням сучасних інноваційних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності;
- 4) формувати в студентів психологічну готовність до роботи в школі;
- 5) створювати умови для самореалізації й саморозвитку студентів.

Наукові:

- 1) поглибити теоретичні знання студентів з фахових дисциплін і на основі індивідуальних завдань вивчення передового педагогічного досвіду вчителів виробити творчий підхід до педагогічної діяльності;
- 2) розвивати професійно-дослідницькі здібності студентів;
- 3) формувати вміння проводити науково-дослідницьку роботу.

Виховні:

- 1) виховувати в студентів стійкий інтерес і любов до професії вчителя;
- 2) формувати в майбутніх учителів педагогічні вміння і навички, що сприяють розвитку в них професійних якостей учителя, потреби в педагогічній самоосвіті;
- 3) розвивати в практикантів уміння здійснювати виховну роботу з української мови і літератури.

Професійні:

формувати в студентів уміння та навички правильно визначати:

- 1) типи уроків, їх організаційну структуру залежно від мети, змісту, вікових особливостей учнів та конкретних умов проведення уроків;
- 2) організаційні форми, методи й засоби проведення уроків у відповідності з дидактичними принципами навчання, враховуючи вікові, психологічні особливості учнів й конкретні умови навчання;
- 3) навчальну, виховну мету уроку зі спеціальності та в позакласних виховних заходах, а також організаційні форми й методи їх проведення;
- 4) добирати, а в разі необхідності виготовляти роздатковий матеріал, наочність до уроків відповідно до їх пізнавальної мети;
- 5) своєчасно й уміло застосовувати ТЗН для проведення уроків зі спеціальності та в позакласній роботі;
- 6) стимулювати інтерес та активність учнів до засвоєння знань, розвивати їхню увагу, мислення, мовлення;
- 7) робити психолого-педагогічний аналіз уроків та позакласних заходів зі спеціальності, проведених студентами конкретної групи;
- 8) самостійно вивчати передовий педагогічний досвід учителів, робити відповідні висновки, які розкривали б особливості професії вчителя, узагальнювати й використовувати його у своїй навчальній роботі в університеті (написання рефератів, доповідей, курсових та бакалаврських робіт).

У процесі педагогічної практики здійснюється:

- виховання в студентів стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті;
- закріплення, поглиблення та синтезування психолого-педагогічних, методичних і мовних знань у процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань;

- свідоме застосування студентами теорії навчання в практичній діяльності, усвідомлення її професійної значущості;
- формування та розвиток професійних умінь і навичок щодо підготовки і проведення уроків з української мови та літератури;
- розвиток у студентів уміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності;
- ознайомлення із сучасними досягненнями навчально-виховної роботи в школі, передовим педагогічним досвідом;
- вироблення творчого підходу до педагогічної діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами для проходження виробничої педагогічної практики є вивчення курсів професійної підготовки за освітньою програмою, попередньо набуті знання з курсів педагогіки, психології, основ інклюзивного навчання, вікової фізіології та здоров'я дитини, вступу до мовознавства, вступу до літературознавства, діалектології, фахової української мови, культури української мови тощо.

Ключовими є курси «Сучасна українська літературна мова», «Українська література», «Методика навчання української мови» та «Методика навчання української літератури».

Результатами навчання для виробничої педагогічної практики є наступні:

Знання	<p>ПРЗ 1. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p> <p>ПРЗ 2. Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p> <p>ПРЗ 3. Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРЗ 4. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРЗ 5. Знає провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.</p>
---------------	--

Уміння	<p>ПРУ 1. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>ПРУ 2. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРУ 3. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.</p> <p>ПРУ 4. Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРУ 5. Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</p> <p>ПРУ 6. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови та літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії; має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПРУ 7. Здатний застосовувати профільні знання у розробці уроків, проектувати зміст уроків, пізнавальну діяльність закладів освіти, реалізацію міжпредметних зв'язків; діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проектування цілісного навчально-виховного процесу.</p> <p>ПРУ 8. Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, специфіку розвитку літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів, твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою, порівнює мовні й літературні факти, явища, узагальнює, визначає їхні подібності й відмінності, фахово оперує українознавчими поняттями.</p> <p>ПРУ 9. Володіє комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p>
---------------	---

	<p>ПРУ 10.Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРУ 11.Розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства; використовує гуманістичний потенціал української мови і літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРУ 12. Знає, розуміє і демонструє здатність реалізувати теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури для виконання освітньої програми в базовій середній школі.</p>
Комунікація	<p>ПРК 1. Володіє основами професійної мовленнєвої культури при вивченні української мови і літератури.</p> <p>ПРК 2. Здатний використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіє методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ПРК3. Ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p>
Автономія відповідальність	<p>ПРА 1. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПРА 2. Навчається впродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРА 3. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p>

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Під час виробничої педагогічної практики має місце розвиток у студентів професійно-методичних навичок і вмінь під час виконання конкретних практичних завдань. У процесі педагогічної практики відбувається:

- формування й розвиток професійних навичок і вмінь;
- виховання в студентів стійкого інтересу до професії вчителя,

потреби в педагогічній самоосвіті;

- закріплення, поглиблення та синтез психолого-педагогічних, методичних і предметних знань для вирішення конкретних навчальних завдань;

- свідоме застосування студентами теорії навчання в практичній діяльності, усвідомлення її професійної значущості;

- розвиток у студентів умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності;

- ознайомлення із сучасним етапом навчально-виховної роботи в школі, передовим педагогічним досвідом;

- вироблення творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Зміст виробничої педагогічної практики має бути максимально наближений до реальної професійної діяльності учителя української мови і літератури й класного керівника. Він охоплює такі напрямки педагогічного процесу: навчальний, методичний, виховний та науково-дослідницький. Виробнича (педагогічна) практика здійснюється для освітньо-кваліфікаційного рівня *бакалавр* – у 5-9 класах школи:

Навчальна робота

У програму навчальної роботи входить:

- ознайомлення зі специфікою діяльності школи даного типу (загально-освітньої, гімназії); порядком ведення шкільної документації (планом роботи школи, класного керівника, тематичними і поурочними планами учителів-предметників, предметних гуртків, факультативів);
- з'ясування специфіки методики роботи вчителів та класного керівника;
- складання індивідуального плану роботи на період педагогічної практики та погодження його з учителем-предметником та класним керівником (графік проведення власних уроків та позакласних заходів);
- спостереження та вивчення навчального процесу в закріпленому класі (ознайомлення з особливими справами учнів, бесіди з класним керівником, учителями-предметниками, психологом та ін.);
- відвідування та аналіз уроків вчителів-словесників, всіх предметників у своєму класі та студентів-практикантів;
- розробка планів-конспектів уроків з предмета та їх проведення. Відповідно до робочої програми практики студент зобов'язаний провести 12 уроків з української мови та 12 уроків з української літератури.

Виховна робота

Під час практики студент має бути помічником класного керівника. У обов'язкову програму виховної роботи входить:

- вивчення вікових та особистісних особливостей учнів, рівня розвитку колективу класу;
- вивчення системи та стилю роботи класного керівника, його документації;
- відвідування класних годин та всіх позакласних заходів, які проводяться в закріпленому класі;
- перевірка щоденників учнів і проведення індивідуальної роботи з ними;

- проведення самостійної виховної роботи згідно з планом класного керівника (класні години, бесіди, вікторини, дискусії, екскурсії, КВК тощо);
- індивідуальна робота з учнями, бесіди з учителями, батьками.

Методична робота

Поряд із навчальною та виховною роботою студенти-практиканти повинні ознайомитися та оволодіти деякими елементами фахової методичної діяльності вчителів-філологів, а саме:

- ознайомитися з роботою методичного об'єднання вчителів української мови та літератури в школі;
- ознайомитися з організацією роботи кабінетів української мови, української літератури, працювати в них за вимогою вчителів і методистів;
- ознайомитися і взяти участь в організації і проведенні засідань гуртків, факультативів;
- проводити самостійну позаурочну роботу з предмета (тижні української мови, вечори (ранки), бесіди, конференції, диспути, вікторини, ігри, екскурсії, брейн-ринги, випуск стіннівок тощо);
- провести позакласний захід з предмета та оформити план-конспект (розробку) цього заходу.

Науково-дослідницька робота

У процесі педагогічної практики студент має:

- виконувати дослідницьку роботу за завданням кафедри;
- узагальнити творчий досвід роботи вчителів української мови та літератури у даній школі;
- підготувати повідомлення чи доповідь за результатами практики на підсумкову конференцію;
- зібрати матеріал для курсової або бакалаврської роботи з методики навчання української мови та сучасної української мови.

Таким чином, зміст педагогічної практики складається з:

- 1) навчальної роботи;
- 2) методичної роботи;
- 3) виховної роботи,
- 4) профорієнтаційної роботи.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ І КОНТРОЛЮ ПРАКТИКИ

Формами й методами контролю є: настановча конференція; самоконтроль студента-практиканта; виконання й оцінювання завдань практики; дистанційні та очні консультації; консультації методиста з адміністрацією закладу; підсумкова конференція.

Тривалість педагогічної практики складає 8 тижнів у VIII семестрі.

За формою організації педагогічна практика може бути очною, тобто відбуватися у м. Суми під безпосереднім контролем (поточним та підсумковим) методистів університету, або дистанційною, тобто відбуватися за межами м. Суми. У цьому випадку методисти університету здійснюють підсумковий контроль навчально-виховної діяльності студента-практиканта; поточний контроль якості розроблених планів-конспектів уроків, позакласних заходів і виховних заходів здійснюється за можливістю.

Педагогічна практика за межами м. Суми відбувається за заявою студента, лише за узгодженням із відповідальним методистом кафедри української мови та літератури та згідно з рішенням кафедри.

Бази педагогічної практики визначають відповідальний методист університету, відповідальний методист кафедри української мови та літератури за узгодженням із методичною комісією факультету.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика студентів проводиться у чотири етапи: підготовчий, початковий, основний, заключний.

Підготовчий етап розпочинається на лекційних та практичних заняттях із предметів мовознавчого та літературознавчого циклів: сучасної української літературної мови, культури мови, методики навчання української мови, методики навчання української літератури, стилістики, вступу до мовознавства, вступу до літературознавства, історичної граматики, діалектології, зарубіжної літератури, теорії літератури, історії української літератури, історії давньої української літератури, усної народної творчості, дитячої літератури та предметів нелінгвістичного циклу (суміжних дисциплін): педагогіки, психології, безпеки життєдіяльності тощо.

Значне місце у фаховій підготовці студентів-практикантів належить курсам методики навчання української мови та української літератури, які охоплюють широке коло питань психологічних та педагогічних основ навчання мови та літератури. Глибокі знання методики мови та методики літератури дають змогу студентам пізнати дидактичні принципи науковості й доступності виучуваного матеріалу, систематичності й послідовності в навчанні, зв'язку теорії з практикою, свідомості й активності, наочності, наступності й перспективності та міцності засвоєння знань; дозволяють простежити взаємозв'язок і взаємозумовленість мовних та літературних явищ,

виявити закономірності в розвитку мови та з'ясувати причини відхилень, викликані позалінгвістичними чинниками.

Важливим етапом у підготовці студентів до педпрактики є вивчення й аналіз шкільних підручників, науково-методичних журналів, методично-дидактичної літератури з основного фаху, а також огляд статей у журналах "Дивослово", "Українська мова і література в школі", "Рідна школа", "Мовознавство", "Рідні джерела", "Філологічні науки" тощо.

Під час педагогічної практики студенти повинні усвідомити, що урок є основною формою організації навчально-виховного процесу; з'ясувати значення типізації уроків у системі занять; засвоїти структурні елементи уроку, самостійно складати конспекти уроків різних типів з урахуванням сучасних вимог до їх проведення; навчитися добирати наочність та дидактичний матеріал, урізноманітнювати види вправ.

Місце проведення педагогічної практики (базові школи) заздалегідь визначає кафедра української мови і літератури.

На **початковому** етапі упродовж першого тижня практики студент виконує такі завдання:

1. Бере участь в настановчих конференціях в університеті та у школі.
2. Знайомиться зі школою, із правилами внутрішнього розпорядку навчального закладу, класом, вивчає навчальний план, журнал, розклад уроків та ін.
3. Складає індивідуальний план роботи, подає його на підпис методистам.
4. Відвідує й аналізує уроки вчителів, позакласні заходи, що проводяться класним керівником.
5. Складає тематику уроків для підготовки до їх проведення.
6. Визначає тематику й форми проведення виховних заходів.
7. За допомогою наукового керівника обирає напрям практичного дослідження, пов'язаного з методикою викладання української мови та української літератури.

На **основному** етапі практики протягом наступних тижнів студент здійснює таку діяльність:

1. Готує та проводить заплановану програмою виробничої педагогічної практики необхідну кількість уроків. Відповідно до робочої програми практики студент зобов'язаний провести 12 уроків з української мови та 12 уроків з української літератури.
2. Разом із учителем-предметником, класним керівником проводить позакласний захід із фаху.
3. Виконує відповідні завдання з педагогіки та психології.
4. Відвідує та аналізує уроки інших студентів-практикантів.
5. Надає методичну допомогу вчителю-предметнику, бере участь у методичних семінарах.
6. Проводить профорієнтаційну роботу, спрямовану на залучення до навчання в педагогічному вищому навчальному закладі.

7. Здійснює дослідницьку роботу відповідно до теми наукового дослідження.

На **заключному** етапі (останній тиждень педагогічної практики) студент виконує таку роботу:

1. Готує звітні матеріали з педагогічної практики:

- звіт про виконану роботу;
- атестаційний лист;
- характеристику на студента-практиканта з оцінкою вчителів-предметників, підписану і завірену директором школи;
- індивідуальний план роботи на період практики;
- щоденник практики;
- розгорнуті конспекти (відеозаписи) 6 залікових уроків з української мови та української літератури (з ескізами допоміжних засобів навчання), підписані вчителем-предметником та методистами з фаху;
- студенти, розподілені на практику за межі міста Суми, подають по 12 конспектів уроків з української мови та літератури, підписані вчителем-предметником;
- сценарій одного залікового позакласного заходу з фаху, проведеного в закріпленому класі;
- методичну розробку (або сценарій) виховного заходу;
- психолого-педагогічну характеристику учня.

2. Своєчасно подає на кафедри української мови та української літератури документацію з педагогічної практики для перевірки та оцінювання методистами.

3. Бере участь у підсумковій конференції з педагогічної практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Професійні досягнення студентів під час виконання завдань виробничої педагогічної практики оцінює відповідальний методист, враховуючи оцінки групових методистів з української мови, української літератури, методистів із педагогіки та психології, вчителя-філолога та класного керівника. Оцінювання відбувається безпосередньо під час активних відвідувань уроків студентів та позакласних заходів, їх скрупульозного аналізу, бесід із учителями-предметниками, представниками адміністрації навчального закладу.

У триденний термін студенти, які пройшли педагогічну практику, зобов'язані подати звітну документацію на кафедри. Через тиждень після завершення практики проводиться підсумкова конференція, на якій присутність студентів-практикантів та групових методистів з української мови, української літератури, педагогіки, психології є обов'язковою.

Для оцінювання пріоритетними є досягнення в таких видах діяльності:

- навчальна робота;
- позакласна робота зі спеціальності;
- виховна робота;
- профорієнтаційна робота.

При оцінюванні також ураховується:

- сумлінне виконання студентом вимог програми педагогічної практики, обов'язків студента-практиканта;
- дотримання студентом правил внутрішнього розпорядку навчального закладу;
- відсутність зауважень дисциплінарного характеру;
- вчасне подання звітної документації з педпрактики;
- участь у проведенні підсумкової конференції.

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів «А») ставиться за належне виконання програми проходження виробничої педагогічної практики з української мови і літератури студентам, які:

- одержали інструктаж на настановній конференції;
- вчасно прибули до виробничої бази практики;
- сумлінно виконували обов'язки студентів-практикантів;
- робочий день студентів-практикантів у навчальному закладі тривав у межах 6 годин;
- проводили уроки на високому науково-методичному рівні;
- більшість уроків оцінені на «відмінно»;
- продемонстрували вміння працювати з текстом художнього твору;
- апробували раціональні форми роботи на уроках літератури;
- застосовували ефективні методи і прийоми роботи на уроках літератури;
- у першій половині практики в присутності одного з методистів провели заліковий позакласний захід із літератури на високому організаційному та методичному рівні;
- відвідали та обговорили виховні заходи інших студентів-практикантів;
- займалися взаємовідвідуванням навчальних занять студентів-співкурсників із наступним їхнім аналізом;
- вивчили учнівський колектив;
- ознайомилися з досвідом роботи вчителів-словесників навчального закладу;
- надали допомогу школі в обладнанні кабінету української літератури;
- якісно підготували та вчасно подали на перевірку звітну документацію з педпрактики;
- на високому методичному рівні провели профорієнтаційну роботу.

Оцінка «добре» (82 – 89 «В»; 74 – 81 «С») ставиться за виконання програми проходження виробничої педагогічної практики студентам, які:

- сумлінно виконували обов'язки студентів-практикантів;
- одержали інструктаж на настановній конференції;
- вчасно прибули до виробничої бази практики;
- робочий день студента-практиканта в навчальному закладі тривав близько 6 годин;
- проводили уроки на достатньому науково-методичному рівні;
- більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «добре»;
- намагалися апробувати раціональні форми роботи на уроках української мови і літератури;
- застосовували різноманітні методи і прийоми роботи на уроках української мови і літератури;
- у присутності одного з методистів провели заліковий позакласний захід української мови та літератури;
- відвідали та обговорили виховні заходи інших студентів-практикантів;
- займалися взаємовідвідуванням навчальних занять студентів-співкурсників із наступним їхнім аналізом;
- вивчили учнівський колектив;
- ознайомилися з досвідом роботи вчителів-словесників навчального закладу;
- на належному методичному рівні провели профорієнтаційну роботу;
- мали незначні зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики.

Оцінка «задовільно» (64 – 73 бали Д, 60 – 63 Е) ставиться за виконання програми проходження педагогічної практики студентам, які:

- виконували обов'язки студентів-практикантів із зауваженнями;
- присутність у навчальному закладі була епізодичною (у дні проведення уроків);
- проводили уроки на низькому науково-методичному рівні;
- більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «задовільно»;
- продемонстрували слабкі вміння працювати з текстом художнього твору;
- епізодично використовували різноманітні форми роботи на уроках мови та літератури;
- провели заліковий позакласний захід із української мови та літератури на низькому організаційному рівні;
- ігнорували взаємовідвідування;
- недостатньо вивчили учнівський колектив;
- були відсутніми на настановчій та підсумковій конференціях;
- продемонстрували низький рівень сформованості професійно-педагогічних умінь;

- мають суттєві зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики.

Педагогічна практика **оцінюється «незадовільно» (35 – 59 FX)**, якщо студент-практикант не виконав програми педагогічної практики. При отриманні незадовільної оцінки за практику студент зобов'язаний пройти її повторно у визначений відповідальним методистом і вільний від занять в університеті час.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Біляєв О.М.Лінгводидактика рідної мови: Навчально-методичний посібник. К.: Генеза, 2005.
2. Готуємося до уроку української мови: методичний посібник / [за ред. О. Семенов]. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2012. 260 с.
3. Кучерук О.А. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 182с.
4. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах / ред. М. І. Пентилюк. Київ, 2000. С. 59-66.
5. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Українська мова; Українська література. 5-9 класи. К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. 160 с.
6. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми і термінології і мовна практика фахівців: монографія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019.356 с.

7. Остапенко Н. М. Технологія сучасного уроку рідної мови : навч. посіб. / Наталя Миколаївна Остапенко, Тетяна Володимирівна Симоненко, Вікторія Миколаївна Руденко. Київ : Академія, 2011. 248 с.
8. Остапенко Н. М. Технологія сучасного уроку рідної мови : навч. посіб. / Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. К. : ВЦ "Академія", 2016. 248 с.
9. Практикум з методики навчання української мови / за редакцією М. І. Пентилюк. Київ, 2003. С. 268-302.
10. Семенів Н. Особливості використання електронного підручника на уроках української мови. Проблеми сучасного підручника. 2016. Вип. 16. С. 384-392. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2016_16_36
11. Словник-довідник з української лінгводидактики : навч. посіб. / за ред. М. І. Пентилюк Київ : Ленвіт, 2015. 320 с.
12. Семенов О., Базиль Л., Дятленко Т. Фахова практика вчителя-словесника. Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2011. 496 с.

Наукові, науково-методичні праці викладача, який забезпечує виробничу практику

1. Роль і місце педагогічної практики в професійному становленні майбутнього вчителя-філолога // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Науковий журнал. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2013. – № 5 (31). – С. 213-221.
2. Громова Н.В. Технологія сучасного заняття з лінгвістичних курсів // Лінгвістична підготовка майбутніх фахівців: ефективні технології навчання і моніторинг якості: монографія. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. С. 58-112.
3. Громова Н.В., Захарова В.А. Педагогічна практика з української мови та літератури: Методичні рекомендації для студентів 4-го курсу факультету іноземної та слов'янської філології. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 82 с.
4. Громова Н.В. Види мовного розбору в школі. Від звука до тексту: Аналіз мовних одиниць різних рівнів: навчальний посібник для студентів філологічних факультетів / [за ред. А.А.Силки]. Вид. 2-ге, випр. і допов. Суми: Університетська книга, 2012. С. 301-338.
5. Від зернинки до плодів: навчально-методичний посібник / [за ред. Н.В. Громової]. Суми: ФОП Цьома С.П., 2016. 152 с.
6. Громова Н.В. Медіаграмотність у структурі професійно-методичної компетентності вчителя-словесника // Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (14- 15 травня 2020 р).
7. Громова Н.В. Методичні аспекти розвитку зв'язного мовлення студентів під час написання творів-роздумів // Професіоналізм педагога: теоретичні

й методичні аспекти : збірник наукових праць / ДВНЗ «ДДПУ»; гол. ред. проф. С. О. Омельченко; відп. ред. проф. Л. Г. Гаврілова. – Слов'янськ : ДДПУ, 2020.

8. Громова Н.В. Оволодіння педагогом і учнями основними механізмами евристичної навчальної діяльності // Професійно-творча самореалізація майбутнього вчителя в інноваційній освіті: [монографія] / [за ред. проф. М.О. Лазарева]. – Суми: Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2013. – С. 209-225.
9. Громова Н.В. Педагогічна рефлексія як показник самореалізації майбутнього вчителя-словесника // Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 16-17 травня 2019 року) / за ред. О. М. Семеног. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. С. 172-177.
10. Громова Н.В. Формування медіакомпетентності майбутнього вчителя-словесника у курсі «Методика навчання української мови». Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук.журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020.

Інформаційні ресурси

http://osvita.ua/school/lessons_summary/mova/

<http://subject.com.ua/lesson/mova/>

<http://gorodenok.com/конспекти-уроків/>

<https://www.schoollife.org.ua/usi-uroky-ukrajinskoji-movy-ta-literatury/>

http://filologinya2010.blogspot.com/p/blog-page_55.html

http://www.parta.com.ua/ukr/books/ukr_mova/

<https://academia.in.ua/?q=content/шкільні-підручники-з-української-мови>

http://nico-ukr.at.ua/news/kalendarni_plani/1-0-3

ДОДАТКИ

Зразок оформлення титульної сторінки звітної документації про виробничу педагогічну практику

Міністерство освіти і науки України
Факультет іноземної та слов'янської філології
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Кафедра української мови і літератури

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

з виробничої педагогічної практики з української мови і літератури

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

факультету іноземної та слов'янської філології

Сумського державного педагогічного університету

імені А.С. Макаренка

в період з _____ до _____

Суми – 2020

Атестаційний лист студента-практиканта **IV курсу** _____ групи факультету іноземної та слов'янської філології
П.І.Б. _____ про результати проходження педагогічної практики
 в _____ класі _____ школи у період із _____ до _____ 2020 р.

№ п/п	Показники оцінювання	Макс. кіл-ть балів	Набрані бали	Відповідальна особа	Підпис	Стислий коментар оцінки
I. НАВЧАЛЬНА РОБОТА	Рівень проведення уроків української мови	20		Методист з української мови		
	Рівень проведення уроків української літератури	20		Методист з української літератури		
	Організація і проведення позакласного заходу з фаху	5/5		Методисти з фаху		
II. МЕТОДИЧНА РОБОТА	Надання методичної допомоги вчителю	5		Учитель-предметник		
	Відвідування й аналіз уроків учителів та студентів-практикантів	2,5/2,5		Методисти з фаху		
III. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА	Проведення виховних заходів із педагогіки	10		Методист із педагогіки		
	Виконання завдань із психології	10		Методист із психології		
	Профорієнтаційна робота студента	4/4		Методисти з фаху		
IV. ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ	Оформлення звітної документації	5		Відповідальний методист		
	Трудова дисципліна	2,5/2,5		Методисти з фаху		
	Участь у роботі підсумкової конференції за результатами практики	2		Відповідальний методист		

Підсумкова оцінка (кількість балів за 100-бальною шкалою, ECTS, за національною шкалою) _____
Відповідальні методисти _____ *Підпис* _____ *Прізвище, ім'я, по батькові* _____

Звіт про виробничу педагогічну практику складається в довільній формі, бажано врахувати кількісні результати виробничої педагогічної практики, здійснити аналіз проведеної навчально-виховної роботи, позакласної роботи з фаху, виховної роботи з учнями, проведеної науково-дослідної роботи, викласти свої враження та пропозиції щодо педагогічної практики

Орієнтовна схема звіту про проходження виробничої педагогічної практики

ЗВІТ З ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

студента-практиканта ____ курсу

НН інституту (факультету) _____

Напряму підготовки (спеціальності) _____

_____ прізвище, ім'я, по-батькові

1. Кількісні результати виробничої педагогічної практики

- ✓ кількість відвіданих уроків учителя – ;
- ✓ кількість проведених уроків – ;
- ✓ кількість відвіданих позаурочних заходів з фаху – ;
- ✓ кількість проведених позаурочних заходів з фаху – ;
- ✓ кількість відвіданих виховних заходів – ;
- ✓ кількість проведених виховних заходів –

2. Аналіз проведеної навчально-виховної роботи

3. Аналіз проведеної позакласної роботи з фаху

4. Аналіз проведеної виховної роботи з учнями

5. Аналіз проведеної науково-дослідної роботи

6. Загальна особистісна характеристика практики

- ✓ загальне враження про виробничу педагогічну практику;
- ✓ висновки про подальшу підготовку до педагогічної діяльності;

- ✓ побажання щодо подальшого удосконалення організації та проведення виробничої педагогічної практики.

Зразок звіту про проходження виробничої педагогічної практики

Звіт

про проходження виробничої педагогічної практики
з української мови і літератури
студентки 241 групи факультету іноземної та слов'янської філології
СумДПУ імені А. С. Макаренка
Замошнікової Вероніки Андріївни

Педагогічну практику проходила в Комунальній установі Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №7 імені Максима Савченка Сумської міської ради в період з 17 лютого 2020 року до 12 березня 2020 року. За рішенням директора школи та його заступників із навчально-виховної роботи була розподілена класним керівником та практикантом-предметником у 9 – Г клас, спеціалізація якого була націлена на поглиблене вивчення української мови та української літератури.

Перший тиждень практики став адаптаційним періодом. Знайомство з керівним складом (директор – Деменко Олександра Миколаївна, заступники з навчально-виховної роботи – Дігтяр Оксана Анатоліївна, Ярошенко Оксана Олексіївна, Корж Тетяна Миколаївна, Матузна Ксенія Олександрівна), класним керівником (Біліченко Марина Владиславівна) та вчителями-предметниками, ознайомлення з територією та безпосередньо самою будівлею закладу освіти стали першочерговими завданнями.

Зустріч та знайомство із класом відбулися першого ж дня практики, а саме на уроці української мови, який проводила заступник директора з навчально-виховної роботи, учитель української мови та літератури, спеціаліст вищої категорії та моя наставниця Корж Тетяна Миколаївна. Цього ж дня я познайомила із учителем української літератури, спеціалістом Оберемко Оксаною Михайлівною, практикантом у якої я і стала.

Слід зазначити, що з модераторами освіти, згаданими вище, ми одразу обговорили всі нагальні питання проведення уроків, а саме: теми, методи та прийоми, форми роботи, зорієтувалися по календарно-тематичному плануванню, уточнили деталі проведення мовно-літературного заходу тощо.

Наголошу на тому, що також я відвідувала уроки з інших дисциплін 9 – Г класу, спілкувалася з учнями на перервах, аналізувала їхню поведінку та вивчала психологічний клімат. Загалом було проведено безліч уроків у дев'ятих класах, адже інколи я практикувалася й у паралельних учнівських колективах. Перед проведенням кожного уроку я узгоджувала конспект із учителем із фаху, проговорювала деталі та можливі ситуації. Так стартовим уроком стало проведення заняття з української мови, тема якого звучала так

«Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку». До різноманітної тематичної низки уроків можна віднести наступні: «Конспект сприйнятого на слух науково-навчального тексту», «Розділові знаки в складному реченні із сурядним та підрядним зв'язком», «Усний стислий переказ тексту публіцистичного стилю за складним планом», «Контрольний докладний письмовий переказ тексту публіцистичного стилю із творчим завданням», «Безсполучникове складне речення» та ін. Співпраця з учнями була досить цікавою, адже на уроці я намагалася якомога доступніше пояснити та розтлумачити тему, надаючи дітям різноманітні вправи для повторення, закріплення та узагальнення навчального матеріалу (ребуси, робота на картках, робота в парах, відкритий мікрофон, фітнес для мозку, цитата дня, розчитування QR-кодів, створення синтаксичних мемів, реклами, а також увела накопичувальну бонусну систему балів на уроках).

Проведення уроків української літератури розпочалося з досить місткої теми «Тарас Шевченко. Геніальний поет, мислитель, пророк національного відродження в Україні. Рання творчість. Перші поетичні твори баладного та елегійного жанрів («Причинна», «Думи мої...»)). Також я мала можливість провести урок позакласного читання («П. Зайцев. «Життя Тараса Шевченка»)) та урок літератури рідного краю («Тарас Шевченко і Сумщина») та ін. Слід зазначити, що були задіяні мультимедійні прилади, роздатковий дидактичний матеріал, аудіозаписи та портрети письменників і літературознавців тощо.

Загалом мною під час педагогічної практики було проведено понад десятки уроків української мови і літератури в 9-х класах КУ ССШ №7 ім. М. Савченка, організовано контрольні виховну годину (до Міжнародного жіночого дня) та мовно-літературний захід (урок-гра «Щасливий випадок» за творчістю Тараса Шевченка). Також відвідала уроки та заходи колег-практикантів Анни Пехової та Анастасії Воронової. Мала змогу вивчати педагогічну майстерність учителів-предметників. Протягом проходження практики допомагала з перевіркою зошитів, оцінювала загальну поведінку класу на уроках, брала участь в організації квесту до Дня рідної мови тощо.

Таким чином, практика в школі була досить змістовною, пізнавальною та цікавою. Я відчула на собі, що значить «нести Богом послану місію: сіяти в душах дітей добро, правду, милосердя, очищати їх від скверни».

13.03.2019 р.

Студентка ФІСФ

В. А. Замошнікова

Зразок оформлення характеристики студента-практиканта

ХАРАКТЕРИСТИКА

студентки-практикантки 4-го курсу групи 241
Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка

Спеціальність: українська мова та література

Некрасової Аліни Василівни

Некрасова Аліна Василівна проходила педагогічну практику в Сумській спеціалізованій школі І-ІІІ ст. № 9 з 17 лютого по 12 березня 2019 року.

Насамперед студентка познайомилася з кожним учнем 5-А класу, склала коротку характеристику на кожного учня, побувала на уроках інших учителів. Під час проходження педагогічної практики Аліною Василівною була виконана значна за обсягом навчальна, виховна і позакласна робота, яка проводилась згідно з індивідуальним планом.

До уроків Аліна Василівна готувалася відповідально та старанно, всі питання, які виникали у процесі підготовки до уроків, погоджувала з учителем-словесником (Рева Н. В.). До проведення уроків студентка підходила творчо і кожен новий урок не був схожий на попередній. На уроках поводи́ла себе впевнено, добре знала зміст матеріалу, намагалася, щоб усі учні класу брали активну участь в обговоренні порушених проблем. Новий матеріал викладала доступно. Студентка використовувала різну наочність на уроках, зокрема кожен урок супроводжувався презентацією, що викликало великий інтерес та активність учнів на уроці.

За час проходження практики студентка провела 10 уроків з української мови, 10 уроків з української літератури, виховний захід «Безпечний Інтернет», дві вікторини до Дня рідної мови.

На уроках української мови та літератури було помітне поєднання колективної, самостійної, індивідуальної форм роботи. Студентка вчила учнів працювати з текстом: виділяти головне, порівнювати, відповідати на запитання. Крім того, практиканткою було проведено виховні та позакласні заходи, які були ретельно продумані й організовані. Усі учні класу активно брали участь у них.

Аліна Василівна – старанна, скромна, доброзичлива, активна, вимоглива. Постійно враховувала інтереси і бажання учнів та втілювала їх у реальність, не відходячи від плану роботи.

Рішенням педагогічної ради роботу студентки-практикантки Некрасової А. В. пропонуємо оцінити на «відмінно».

Директор школи
Учитель української мови
Учитель української літератури

Г. С. Петрюченко
Н. В. Рева
Н. В. Рева

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА**

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)
студента _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Навчально-науковий інститут/факультет _____
Кафедра _____
кваліфікаційний рівень _____
галузь знань _____
спеціальність _____
спеціалізація _____
_____ курс, група _____

Студент_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „_____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “ _____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики							Відмітки про виконання
	2							0	11

Керівники практики:
 від вищого навчального закладу _____ - _____
 _____ (ініціали) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____ - _____
 _____ (ініціали) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата складання заліку „_____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(літерами)

кількість балів _____
(цифрами і літерами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Форму призначено для визначення завдань на практику, проведення поточних записів набутих вмінь при виконанні роботи, оцінки результатів практики. Заповнюється студентом особисто, крім розділів відгуку про роботу студента на практиці.

2. Формат бланка А5 (148×210 мм), брошура 8 сторінок разом з обкладинкою з карткового паперу.

**Зразки оформлення супровідної документації для студентів,
які проходять практику за межами міста**

Директору/Декану
_____ ННІ/факультету

студента (ки) спеціальності _____
_____ групи _____
_____ ННІ/факультету
_____ форми навчання
(денної, заочної)

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Заява

Прошу дозволити проходження _____
практики _____
(назва практики)

у _____
_____ (повна назва бази практики)

_____ району
_____ області з _____ по
_____ 20.. _____ року

До заяви додаю лист-згоду з бази практики.

(дата)
(підпис)

Віза керівника практики _____

Директору/Декану
_____ ННІ/факультету

№ вих. _____ від «___» _____ 20 _____ року _____ Директора

_____ (повна назва бази
практики)

_____ (прізвище та ініціали)

Адміністрація

_____ (повна назва бази практики)

просить направити для проходження _____
практики

_____ (назва практики)

студента (ку) _____
інституту/факультету _____ групи

_____ (прізвище, ім'я по-батькові
практиканта)

з _____ по

База практики зобов'язується прийняти студента, призначити наказом кваліфікованого спеціаліста для безпосереднього керівництва практикою, створити необхідні умови для виконання студентом програми практики, забезпечити безпечні умови праці під час практики.

Директор
(завідуюча)

печатка закладу, підпис

Прізвище, ініціали
керівника бази
практики

ПАМ'ЯТКА СТУДЕНТУ-ПРАКТИКАНТУ

1. Присутність студента на настановній та підсумковій конференціях є обов'язковою.
2. Розподіл студентів на педпрактику здійснюється заздалегідь.
3. Студент проходить педпрактику в навчальному закладі згідно з попереднім розподілом.
4. Студент-практикант перебуває в навчальному закладі впродовж робочого дня (не менше шести годин у день незалежно від наявності чи відсутності уроків мови та літератури).
5. Із числа студентів навчального закладу призначається староста групи, який зобов'язаний подати відповідальному методисту відомості про розклад уроків студентів та дзвоників у школі в перші шість днів практики.
6. Студент зобов'язаний вивчити методику роботи вчителя літератури та класного керівника (шляхом відвідування уроків учителів у закріпленому та інших класах).
7. Про зміни в розкладі уроків студент повідомляє старосту та викладача-методиста заздалегідь.
8. Студенти мають бути присутніми під час проведення та обговорення уроків своїх співкурсників.
9. До проведення уроків допускаються студенти, які мають перевірені, узгоджені та підписані вчителями конспекти уроків.
10. Позакласний (заліковий) захід із фаху готується та проводиться студентом у першій половині практики, оцінюється та підписується вчителем і класним керівником.
11. Присутність методиста під час проведення залікового позакласного заходу з фаху є обов'язковою. Позакласний заліковий захід, проведений на уроці або без присутності одного з методистів, є недійсним.
12. Студент-практикант не має права без дозволу вчителів проводити позашкільні заходи й виводити для цього учнів за межі території навчального закладу.
13. У разі хвороби чи інших поважних причин студент зобов'язаний заздалегідь повідомити про це вчителя-предметника та класного керівника, надавши в найближчий термін відповідним чином оформлені медичні довідки чи інші документи.
14. Студенти-практиканти повинні бути дисциплінованими, вихованими, вимогливими до себе, до свого зовнішнього вигляду, виконувати всі розпорядження адміністрації школи та внутрішнього розпорядку навчального закладу.